

Представяне на книга:
Традиционни и съвременни методи на изследване
Book Review: Traditional and Contemporary Research Methods

Списание „Филология“ –
диалог в откриване на себе си и другите
между езици, култури, литератури

DOI 10.55206/GTIC1586

Радея Гешева

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Имейл: rgesheva@uni-sofia.bg

За филологическото начало

Историята на списание „Филология“ започва през 1977 г. То е основано като основен инструмент, отразяващ традициите и иновациите в областта на хуманитарните науки. Факултетът по класически и нови филологии (ФКНФ) на СУ „Св. Климент Охридски“ взема решение, че има необходимост от подобно издание. Неговата първоначална цел е да отразява нагласите, идеите, темите и проблемите в областта на езикознанието, литературознанието, теорията и практиката на превода, културологичните аспекти на филологическите изследвания, измеренията на чуждоезиковото обучение. Днес списание „Филология“ отразява идеята за любовта към словото – и като оръжие, даващо възможност да се дискутира и аргументира, и като средство за представяне и отразяване на историческата, езиковата и литературната традиция. Подобно на първото българско списание „Любословие“ – издавано от 1842 г. до 1846 г. от Константин Фотинов и неговия наследник в областта на периодичния печат – „Филология“ – привлича много книжовници, обговарящи въпросите, свързани с езика, литературата, комуникациите, предизвикателствата пред обучението в синхронен и диахронен план – преди и днес в XXI век.

Профил на списание „Филология“

Списанието се публикува на хартиен носител от Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. От 2017 г. до днес броевете му се дигитализират и са налични и достъпни безплатно и онлайн. Понастоящем списанието излиза два пъти годишно. Сред езиците, на които авторите могат да публикуват, са английски, немски, френски, италиански, испански,

португалски, български и руски език. След изпращането на ръкописите авторите им очакват анонимното мнение на двама независими рецензенти.

Главен редактор на списанието е удостоената с почетния знак на „Св. Климент Охридски“ синя лента проф. д-р Мадлен Данова. Тя е заместник-декан по учебната дейност на ФКНФ в периода 2007–2011 г. От 2015 г. до 2023 г. е декан на Факултета по класически и нови филологии. В момента проф. д-р Данова е заместник-ректор учебна дейност ОКС „бакалавър“ и „магистър“ и ОНС „доктор“ на СУ „Св. Климент Охридски“. В състава на редколегията на списание „Филология“ влизат утвърдени преподаватели от ФКНФ, сред които са проф. д-р Александра Багашева – катедра „Англицистика и американистика“, проф. дн Анастас Герджиков – катедра „Класическа филология“, проф. д-р Гергана Петкова – катедра „Японистика“, проф. д-р Детелина Мец – катедра „Германистика и скандинавистика“, проф. д-р Милена Попова – катедра „Испанистика“, проф. дн Яна Андреева – катедра „Португалистика и лузофонски изследвания“, доц. д-р Маргарита Руски – катедра „Романистика“, доц. д-р Галина Аврамова – катедра „Англицистика и американистика“. В екипа на периодичното издание е бил и проф. д-р Александър Федотов – катедра „Кореистика“. В редакционната колегия участват и представители от други звена на университета, които са свързани с ФКНФ. Сред тях може да се открие директорът на Департамента за информация и усъвършенстване на учители, който е бил ръководител на катедра „Методика на чуждоезиковото обучение“ – проф. дн Димитър Веселинов. Днес част от постоянния екип на списанието са и колеги от други световноизвестни и утвърдени институции. Сред тях могат да бъдат посочени проф. Ана Паула Коутиньо Мендеш – Португалия, проф. Барбара Хлибовицка-Вегларш – Университет „Мария Склодовска-Кюри“ – Полша, проф. Венсан Ренер – Франция, проф. Георг Шупенер – Чехия, проф. Корнелия Танчева – Университет Питсбърг и Университет Корнел – САЩ, проф. Майкъл Байръм – Университет „Дърам“, Великобритания, проф. Марио Брдар – Университет „Йосип Юрай Щросмайер“, Осиек – Хърватия, проф. Ник Норууд – Университет „Кълъмбъс“, САЩ, проф. Райнер Дормелс – Виенски университет, Австрия. Научният секретар проф. д-р Милена Йорданова подпомага главния редактор и редколегията в прилагане на политиките и стратегиите за научноизследователската и проектната дейност, както и при управлението на качеството на изданието. Редактор е гл. ас. Веселина Стоянова от катедра „Германистика и скандинавистика“, предпечатът се подготвя от Иво Ников, преводач е гл. ас. д-р Александър Костов от катедра „Африканистика“, а технически сътрудник е административният секретар на ФКНФ Лидия Христова.

За рубриките

Списание „Филология“ съдържа няколко рубрики: „Литература и култура“, „Езикознание“, „Чуждоезиково обучение“, „Рецензии“, „Хроника“. Последната категория представя новости, свързани с отбелязване на годишнини на катедрите и специалностите на ФКНФ, научни конференции, мероприятия, чествания на световни дни на езиците и други събития, които имат отношение към научния и културния живот на факултета, неговите преподаватели, служители, възпитаници и колеги от други звена на СУ „Св. Климент Охридски“ или висши училища в страната и чужбина, в които преподават и провеждат изследователската си дейност партньорите на изданието.

По този начин списание „Филология“ представя различни ракурси на филологическата дейност. От една страна, желанието да бъде трибуна на хуманитаристиката, където може свободно да се проведе дебат за смисъла и ролята на преподавателите, писателите, поетите и въобще на интелектуалците в наши дни. Това е изключително важно именно днес, когато човечеството е изправено пред редица неизвестни, породени от развитието на изкуствения интелект. Списанието продължава да очертава много ясно периметъра на значението и днес, 77 години след публикуването на първия му брой. 70-те години на XIX век в България се различават от 20-те години на XX век осезаемо. Акцентът, който списание „Филология“ поставя, не се променя. Ролята на хуманитариста и хуманитаристиката продължават да бъдат анализирани и днес.

Новостите от последните години: онлайн присъствие в дигиталното пространство

Научното списание на ФКНФ – „Филология“ – разполага със свой сайт, който е пример за успешното съчетание и приложение на добрите европейски практики за лесна и бърза достъпност до информацията и до съдържанието му, с професионална дизайнерска концепция. Читателите на изданието могат да се запознаят с публикуваните материали и онлайн на следния адрес: <https://philologia-journal.uni-sofia.bg>.

Списанието е в синхрон и с нарастващите изискванията към научните издания и световните и националните препоръки за реферирание и индексирание в световноизвестни бази данни с научна информация. От месец февруари 2023 г. то е част от онлайн библиотеката, която осигурява достъп до академичните периодични издания, посветени на хуманитаристиката и обществените науки, от Централна и Източна Европа в дигитален вариант – *CEEOL (Central and Eastern European Online Library)*. Списание „Филология“ е прието за наблюдение с цел индексирание в системата на световната научна база данни *Web of Science*.

Научното списание на ФКНФ предлага за обсъждане теми, които са актуални. Те са свързани с *интеркултурността* – форма на съвместно съществуване и фактор с огромна роля в съвременното общество, *глобализацията* и промените, които налага, нивото и развитието на различни *компетентности* – формирането на ключовата компетентност общуване на роден език, комуникативноречеве, социолингвистични, социокултурни. По този начин списание „Филология“, като инструмент на хуманитаристиката, отразява тенденциите за поставяне на въпроси и провокиране на дискусии относно ролята и мястото на езика, литературата и културата, влиянието на външни фактори върху тях, значимостта на интелектуалеца днес, когато е възможно да бъде все по-маргинализиран и поради все по-масовото използване на изкуствения интелект.

Радея Николаева Гешева е завършила специалност „Италианска филология“ и магистърска програма „Преводач-редактор“ в СУ „Св. Климент Охридски“. В момента е главен асистент във Факултета по класически и нови филологии. Води курсове по италианска литература, писмен и устен превод, практическа граматика в специалност „Италианска филология“. Защищава дисертация на тема: „Език и памет в проекта *Écriture féminine* (романите на Наталия Гинзбург, Дача Мараини и Елена Феранте)“. Носител на званието „Лауреат“ в жанр „Литературна критика и литературна история“ на „Южна пролет“ 2024 г. за дебютната ѝ монография „Енигми и парадигми при някои италиански писателки от ХХ век“ (Парадигма, 2023) на Националния конкурс за дебютна литература „Южна пролет“ в Хасково 2024 г. Нейните научни интереси са в областта на литературознанието, интердисциплинарните изследвания, реториката, иновациите в преподаването, дидактиката на езика, литературата, културата.

Ръкописът е изпратен на 02.09.2024 г.

Приемане за публикуване: 05.10.2024 г.

Manuscript was submitted: 02.09.2024.

Accepted: 05.10.2024.

Брой 61 на сп. „Реторика и комуникации“ (октомври 2024 г.) се издава с финансовата помощ на Фонд научни изследвания, договор № КП-06-НП5/65 от 08 декември 2023 г.

Issue 61 of the Rhetoric and Communications Journal (October 2024) is published with the financial support of the Scientific Research Fund, Contract No. KP-06-NP5/65 of December 08, 2023.